

Protokoll

HAUGALANDSRÅDET

DATO: fredag 5. juni 2026
TID: 09:00
STED: Haugesund bystyresal

TIL STEDE

Karmøy kommune:	Leiv Arne Marhaug og Vibeke Vikse Johnsen
Haugesund kommune:	Nils Konrad Bua og Ole Bernt Thorbjørnsen
Tysvær kommune:	Monika Lindanger og Sigurd Eikje
Utsira kommune:	Marthe Eide Klovning
Bokn kommune:	Egil Magne Våge og Ingeborg Skjøllingstad
Sveio kommune:	André Mundal Haukås og Jostein Førre
Vindafjord kommune:	Ole Johan Vierdal og Halfdan Krohn Brekke
Rogaland fylkekommune:	Forfall
Sauda kommune:	Håvard Handeland
Etne kommune:	Mette Heidi Bergsvåg Ekrheim og Åsmund Andersen Sekse
Administrasjonen	Torstein Nymoen, Sigmund Lier

SAKSLISTE

Sak 23/26 Orientering og drøfting – havvind og Utsira Nord

Tora Margrethe Eide, Haugaland Vekst innledet saken med en orientering om status for havvindsatsingen og utviklingen av Utsira Nord.

Eide viste til at tildelingen av prosjektområdene er en viktig milepæl etter flere år med avklaringer, utsettelse og usikkerhet. De aktuelle konsortiene arbeider nå videre med prosjektutvikling, meldinger og konsekvensutredninger. Samtidig understreket hun at det fortsatt gjenstår betydelig arbeid, og at stabile og forutsigbare rammevilkår er avgjørende for videre framdrift.

Interessen for Utsira Nord har blitt vesentlig redusert siden området ble åpnet. Fra et stort antall interesserte selskaper står en nå igjen med et begrenset antall konsortier som over tid har vist konkret vilje til å utvikle prosjektene. Det ble orientert om at reservert nettkapasitet er redusert fra 1 500 MW til 500 MW. Prosjektet som realiseres i denne omgang, vil derfor kunne bli på inntil 500 MW.

De aktuelle aktørene skal konkurrere om statlig støtte på inntil 35 mrd. kroner. Støtten skal tildeles gjennom en konkurranse der aktøren med lavest støttebehov vil stå sterkest. Dette innebærer at prosjektutviklerne arbeider aktivt med å redusere kostnader og tilpasse prosjektene.

Ansvar for ilandføring av kraften er lagt til den enkelte utbygger, etter at en tidligere vurderte en samordnet løsning. Dette kan øke kostnadene for prosjektene. Det ble samtidig opplyst at mye fortsatt tyder på at kraften vil bli ført til Haugalandet, noe som vil være viktig både for regionens kraftsituasjon og for videre næringsutvikling.

Det pågår høring av prosjektmeldingene fra konsortiene. Høringen gjelder hvilke forhold som skal utredes, og ikke et endelig utbyggingsvedtak. For Haugalandet ble regional verdiskaping, aktivitet og arbeidsplasser framhevet som særlig viktige tema. Det samme gjelder tilknytning til kraftsystemet, konsekvenser for næringsutvikling, behov for havnekapasitet, bruk av regionale industriområder, sameksistens med fiskeri og hensyn til natur og miljø. Det ble også understreket at framtidige kompetanse- og arbeidskraftsbehov må beskrives tydelig, slik at regionen kan forberede seg best mulig.

Eide viste til at havnene og industriområdene på Dommersnes, AF-basen og Håvik kan få viktige roller i en framtidig havvindnæring. Dommersnes ble trukket fram som det første industriområdet i Norge som er regulert med en tydelig innretning mot havvind. Videre investeringer i havneinfrastruktur vil imidlertid være avhengige av at konkrete prosjekter og industrielle aktører kommer på plass.

Det ble også orientert om gjennomførte arrangementer og møteplasser, blant annet havnelunsj, besøk fra Nasjonalt kompetansesenter for havvind, Floating Wind Days og befaringer for internasjonale aktører. Selv om deltakerantallet på Floating Wind Days var lavere enn tidligere år, ble arrangementet vurdert som faglig relevant og godt målrettet. Kommende møteplasser under Arendalsuka, ONS og den nasjonale havvindkonferansen ble omtalt som viktige arenaer for videre påvirkningsarbeid og profilering av regionens muligheter.

Videre ble det understreket at Utsira Nord må ses som et springbrett for utviklingen av flytende havvind, både nasjonalt og internasjonalt. Kompetansen og industrimiljøene på Haugalandet er relevante for et europeisk marked i sterk utvikling, og regionen har allerede bygget opp posisjoner som det må arbeides videre med.

Utsira kommune, ved ordfører **Marthe Eide Klovning**, orienterte om kommunens lokale arbeid med strategi, forskningsprosjekter og samarbeid med universiteter og forskningsinstitusjoner. Hun viste til at kommunen opplever stor interesse for hvordan etableringen av en ny næring kan påvirke natur, samfunn og lokale verdier. Det ble også vist til godt oppmøte og liten lokal motstand under informasjonsmøtet om prosjektmeldingene.

Representantforslaget i Stortinget om ny kvalitetssikring og politisk behandling av støtteordningen for flytende havvind skapte betydelig uro i møtet. Flere uttrykte bekymring for at en ny utsettelse kan svekke eller i verste fall stanse Utsira Nord. Det ble framhevet at gjentatte omkamper og endringer sent i prosessen svekker tilliten til norske rammevilkår og kan føre til at kapital, kompetanse og selskaper søker til andre markeder.

Rådet understreket at saken ikke bare gjelder ett prosjekt utenfor Rogaland, men framtidige arbeidsplasser, eksportmuligheter, havneutvikling, krafttilgang og omstilling av den maritime leverandøriindustrien langs hele kysten. Det ble vist til at et hjemmemarked er viktig for å utvikle teknologi, referanseprosjekter og konkurransekraft.

Det var bred tilslutning til fortsatt felles regional innsats. Haugalandsrådet vedtok et opprop med tydelig budskap om at kvalitetssikring og ansvarlig bruk av fellesskapets midler måtte gjennomføres uten å

forsinke eller stanse framdriften for Utsira Nord. Oppropet ble sendt bredt ut samme dag, med mål om å påvirke Stortingets behandling av saken fire dager senere.

Mer enn 30 organisasjoner sluttet seg til oppropet, med NHO, LO Norge, Norges Rederiforbund, Offshore Norge og Fornybar Norge i spissen. I tillegg stilte en rekke næringsforeninger og næringsråd langs hele Vestlandet seg bak oppropet. Den brede oppslutningen viste at saken hadde betydning langt utover Haugalandet, og berørte framtidige arbeidsplasser, eksportmuligheter, krafttilgang og utviklingen av en ny norsk industrinæring.

Sak 24/26 Orientering. Samferdelsgruppa - status og forankring av felles budskap v/ Monika Lindanger og Ole Johan Vierdal

Status og forankring av felles budskap for samferdsel

Ole Johan Vierdal, leder av samferdselsgruppen, rådsleder Monika Lindanger og Morten Helland, leder i Samarbeidsrådet for Sunnhordland, orienterte om arbeidet med et felles samferdselsbudskap for Haugalandet og Sunnhordland.

Den felles samferdselsgruppen har gjennomført flere digitale arbeidsmøter med støtte fra sekretariatene. Målet er å samle regionene om noen få, tydelige prioriteringer som kan brukes i det videre påvirkningsarbeidet.

Det er enighet om at hovedinnsatsen skal rettes mot E39 og E134. Gruppen understreket at regionene må stå samlet om de overordnede transportkorridorene, framfor å løfte fram mange mindre delprosjekter. Karmsund bru er likevel omtalt særskilt, med mål om å få avsatt planleggingsmidler slik at nødvendig utrednings- og planarbeid kan komme i gang.

Det er utarbeidet en kort presentasjon som alle samarbeidspartnerne kan bruke i møter og politisk påvirkningsarbeid. Presentasjonen har en nøytral profil og viser blant annet fasene fra tidlig planlegging til eventuell realisering. Dette skal bidra til økt forståelse for at store samferdselsprosjekter har lange plan- og beslutningsprosesser.

For E134 er hovedbudskapet knyttet til vegens rolle som en viktig korridor mellom Østlandet og Vestlandet. Materialet inneholder også korte fakta om de prioriterte strekningene og skal kunne brukes av både folkevalgte og administrative representanter.

Det ble framhevet at Rogaland og Vestland fylkeskommuner må trekkes tettere inn i samarbeidet. Erfaringer fra andre regioner viser at felles og langsiktig påvirkningsarbeid gir større mulighet for gjennomslag i nasjonale prioriteringer.

Samferdselsgruppen har utarbeidet en plan for det videre arbeidet. Denne omfatter blant annet kontakt med nasjonale politikere, samarbeid med næringslivet, dialog med påvirkningsorganisasjonene for E39 og E134, møter med fylkeskommunene, mediearbeid og oppfølging av prosessene knyttet til Nasjonal transportplan.

Det er også planlagt befaringer og bussturer langs de aktuelle transportkorridorene. Ordførerne ble oppfordret til å delta. Gruppen vil videreføre korte digitale arbeidsmøter, og framdriftsplanen skal oppdateres fortløpende.

Arendalsuka ble trukket fram som en viktig arena for påvirkningsarbeid. Gruppen vurderer også å arrangere et nytt vegmøte, eventuelt i en annen form enn en tradisjonell konferanse.

Rådet ga positive tilbakemeldinger på arbeidet og mente presentasjonen var tydelig, pedagogisk og godt strukturert. Det var bred tilslutning til den videre arbeidsformen og det felles budskapet.

Sak 25/26: NTP 2029–2040: Prioriterte veistrekninger

Arbeidet med ny Nasjonal transportplan er i gang. Haugalandsrådet og Sunnhordlandsrådet har drøfta felles prioriteringer for viktige delstrekninger på E134 mellom Vågsli på Haukelifjell og Husøy på Karmøy, og på E39 mellom Bokn og Os.

På felles rådsmøte 26. mars vart «Vegtrappa for Haugalandet og Sunnhordland» presentert. Den viser status for aktuelle vegprosjekt på E134 og E39 og gir et felles grunnlag for vidare prioriteringer inn mot ny Nasjonal transportplan.

Til sammen representerer Haugalandsrådet og Sunnhordlandsrådet 15 kommuner på tvers av Rogaland og Vestland. Haugalandsrådet består av kommunane Haugesund, Tysvær, Karmøy, Utsira, Sveio, Bokn, Vindafjord, Etne og Sauda. Sunnhordlandsrådet består av kommunane Austevoll, Bømlo, Etne, Fitjar, Kvinnherad, Stord, Sveio og Tysnes. Etne og Sveio er med i begge samarbeida.

Felles satsing på E134 og E39

Haugalandsrådet og Sunnhordlandsrådet er enige om å stille seg bak en samlet satsing på E134 mellom Vågsli på Haukelifjell og Husøy på Karmøy og E39 mellom Bokn og Os.

På dei to hovudstrekningene har råda prioritert følgende delprosjekt:

- E134 Bakka–Solheim
- E134 Vågsli–Seljestad
- E39 Bokn–Bømlafjorden
- E39 Heiane–Ådland
- E39 Stord–Os

I tillegg stiller begge rådene seg bak oppfordringen om at Statens vegvesen får prosjekteringsmidler gjennom Nasjonal transportplan til E134 Karmsund bru og E39 kryssing av Bømlafjorden.

Vurdering

E134 mellom Vågsli på Haukelifjell og Husøy på Karmøy er ein viktig aust–vest-korridor for Haugalandet og Sunnhordland og blei av regjeringa i 2015 peikt ut som hovudstamveg mellom aust og vest. Saman med E39 vil vidare utvikling av denne korridoren styrkje regionen si rolle som strategisk bindeledd mellom kysten, byregionane og Austlandet.

E39 mellom Stavanger og Bergen er ei av dei viktigaste transportårene på Vestlandet. Haugalandet og Sunnhordland ligg midt i denne aksen. Når sambandet mellom byregionane blir bedre, får regionen en sterkere rolle som bindeledd, knutepunkt og vekstområde mellom Stavanger og Bergen.

Bedre samband på E134 og E39 vil styrkje næringsliv, arbeidsmarknad, beredskap og busetnad. Det vil gi kortere reisetid, tryggere veier og mer forutsigbar transport for folk og bedrifter. For industri, energi, havbruk, maritim sektor, reiseliv og eksportnæringer er gode hovedveier avgjørende for vidare vekst.

En samlet prioritering fra kommunene i Haugalandrådet og Sunnhordlandrådet vil gi regionene større gjennomslag i arbeidet med ny Nasjonal transportplan. Felles prioriteringer gjør det tydelig hvilke prosjekt kommunene i råda står sammen om, og reduserer risikoen for at kommunene fremmer konkurrerende innspel.

Etter drøftingen er det lagt opp til at saken ikke blir send vidare til kommunestyra. Ordførerne tar de felles prioriteringene opp med gruppelederne sine før råda gir vidare innspill til arbeidet med Nasjonal transportplan.

Prioriteringene bygger på felles regionale drøftinger og tar utgangspunkt i prosjekt som har betydning for både lokale, regionale og nasjonale transportbehov.

Konklusjon

Kommunene i Haugalandrådet og Sunnhordlandrådet har felles interesse av betre samband på E134 og E39. Disse korridorene er viktige for næringsliv, arbeidsmarknad, beredskap, busetnad og regional utvikling.

Det blir tilrådd at Haugalandrådet og Sunnhordlandrådet slutter seg til de felles prioriteringene for E134 og E39 inn mot ny Nasjonal transportplan.

Enstemmig vedtak i rådet:

1. Haugalandrådet og Sunnhordlandrådet stiller seg bak en samlet og trinnvis satsing på E134 mellom Vågsli på Haukelifjell og Husøy på Karmøy og E39 mellom Bokn og Os.
2. Haugalandrådet og Sunnhordlandrådet ber staten prioritere vidare utvikling av disse hovedkorridorene i ny Nasjonal transportplan, med vekt på bedre framkomst, trafikktrygghet, beredskap og forutsigbare transportløyser for innbyggere og næringsliv.
3. Haugalandrådet og Sunnhordlandrådet stiller seg bak at Statens vegvesen får prosjekteringsmidler gjennom Nasjonal transportplan til E134 Karmsund bru og E39 kryssing av Bømlafjorden.
4. Haugalandrådet og Sunnhordlandrådet legger de felles regionale prioriteringene til grunn i vidare innspel og arbeid knyttet til Nasjonal transportplan.

Sak 26/26 – Orientering: Status for krisesenteret

André Mundal Haukås orienterte om status for krisesenteret og det vidare arbeidet for å sikre mer forutsigbare rammevilkår og finansiering.

Det ble vist til behandlingen av et representantforslag i Stortinget 19. mai. Vedtaket innebærer at regjeringen på nytt bes vurdere hvordan en finansieringsordning for krisesentrene bør innrettes, og komme tilbake til Stortinget i forbindelse med statsbudsjettet for 2027. Det ble påpekt at vedtaket i stor

grad tilsvarer vedtaket fra 2023.

Tidligere bevilgninger på ti millioner kroner, etterfulgt av ytterligere ti millioner kroner, har vært langt lavere enn de samlede søknadene og det dokumenterte behovet ved landets krisesentre. For det lokale krisesenteret har midlene i hovedsak gitt rom for enkelte mindre bygningsmessige tiltak. Det er fortsatt behov for en mer varig og forutsigbar finansieringsmodell.

Situasjonen oppleves som krevende for de ansatte. De har over tid synliggjort arbeidsforholdene og behovene ved senteret, samtidig som de leverer lovpålagte tjenester av høy kvalitet, har lavt sykefravær og holder seg innenfor budsjetttrammene. Det ble understreket at kommunene som eiere må være tydelige på at situasjonen ikke kan fortsette uavklart.

Det er særlig viktig at en eventuell ny statlig støtteordning også omfatter prosjekter som allerede er planlagt eller igangsatt, og ikke bare framtidige byggeprosjekter. Det ble varslet videre tverrpolitisk påvirkningsarbeid inn mot statsbudsjettet. Kommunalministeren vil bli foreslått invitert til representantskapsmøtet til høsten.

Rådet tok orienteringen til etterretning.

Sak 27/26 – Orientering: Arendalsuka

Sigmund Lier og rådsleder Monika Lindanger orienterte om Haugalandsrådets deltakelse under Arendalsuka.

Haugalandsrådet har leid samme overnattingssted som tidligere, med tolv sengeplasser fordelt på tomannsrom og sovesaler. Kostnaden er om lag 30 000 kroner og foreslås dekket av Haugalandsrådet IPR. Deltakerne ble bedt om å melde fra så raskt som mulig om hvilke dager de skal delta, slik at ledige plasser eventuelt kan tilbys andre relevante deltakere. Sunnhordlandsrådet organiserer overnatting for sine representanter.

Det ble orientert om aktuelle arrangementer innen blant annet samferdsel, beredskap, havn, kraft og energi. Samferdselsteltet ble framhevet som en viktig arena for kontakt med nasjonale politikere, Statens vegvesen og andre sentrale aktører. Aktuelle tema er blant annet E39, E134 Haukelivegen, øst-vest-forbindelser, kritisk infrastruktur og vegens betydning for beredskap.

Sekretariatet vil ikke utarbeide et fullstendig program for deltakerne, men vil dele informasjon om særlig relevante arrangementer. Deltakerne ble oppfordret til å bruke Arendalsuka-appen for å søke og filtrere arrangementer etter tema.

Det ble også minnet om planlagte samferdselsreiser 19. og 20. august. Den ene gjelder E39-korridoren i regi av Stavanger2Bergen, mens den andre går fra Helganes mot Drammen i regi av E134 Haukelivegen. Ordførerne ble oppfordret til å delta.

Rådet tok orienteringen til etterretning.

Sak 28/26 – Nytt fra Haugaland Vekst IKS

Daglig leder Sigmund Lier orienterte om aktuelle saker og aktiviteter i Haugaland Vekst IKS.

- **Kårstø og framtidig energiinfrastruktur:** Haugaland Vekst følger utviklingen ved Kårstø tett og har dialog med blant andre Gassco, Petoro og Equinor. Det ble vist til at det på lengre sikt kan komme nasjonale avklaringer om framtidig bruk av prosessanleggene. Regionen må derfor være tydelig på Kårstøs betydning og arbeide aktivt for videre aktivitet og nye industrielle muligheter.
- **Rullering av selskapsstrategien:** Næringsutvalget skal starte arbeidet med å rullere selskapsstrategien. Satsingene i det regionale veikartet skal innarbeides i strategien, særlig innen regional utvikling. Styreleder skal delta i samlingen.
- **Yrkesmessen:** Yrkesmessen er utvidet og skal gjennomføres på et større areal. Det skal også legges større vekt på høyere utdanning. Interessen fra utstillere er stor, og det var allerede registrert et betydelig antall påmeldinger.
- **Datasenter og ny industri:** Det ble orientert om mulige datasenteretableringer i Sauda og Gismarvik og om annen industriutvikling i regionen. Det ble påpekt at slike etableringer i økende grad omtales som KI-fabriker, og at de kan få stor betydning for arbeidsplasser, kompetanse, kraftbehov og regional utvikling.
- **Ringvirkingsanalyse:** Det ble reist spørsmål om Haugalandsrådet bør ta initiativ til en analyse av hvilke ringvirkninger datasenter og tilsvarende ny industri kan få for regionen.
- **Lærerutdanningen ved Høgskulen på Vestlandet:** Det ble uttrykt bekymring for varslede reduksjoner i studieplasser ved lærerutdanningen. Tilbudet på Stord har betydning for rekrutteringen av lærere både i Sunnhordland og på Haugalandet. Det ble anbefalt at rådene vurderer et felles møte med ledelsen ved Høgskulen på Vestlandet.
- **Rekruttering og talentsamarbeid:** Haugaland Vekst har et etablert talentsamarbeid der kommunene og mer enn 40 bedrifter deltar. Samarbeidet oppsøker studenter gjennom karrieredager og egne treff i flere universitetsbyer. Ordførerne ble invitert til å delta. Det ble også drøftet om aktivitetene bør koordineres bedre med tilsvarende rekrutteringsarbeid i Sunnhordland.
- **Politisk påvirkningsarbeid:** Torstein Tysvær Nymoen orienterte om Haugaland Veksts arbeid med politisk påvirkning, med Utsira Nord som eksempel. Saken ble fanget opp gjennom de faste møtene med stortingsrepresentantene fra Rogaland. Haugaland Vekst tok initiativ til og utformet et faktabasert opprop som et bredt spekter av kommuner, organisasjoner og næringsaktører kunne stille seg bak. Lokale ordførere og fylkesordføreren sto i front, mens Haugaland Veksts rolle var å rigge prosessen, formulere budskapet, koordinere aktørene og bidra i mediearbeidet. Saken fikk mer enn 30 omtaler i lokale, regionale og nasjonale medier, og oppropet ble også brukt som utgangspunkt for videre journalistikk. Det ble understreket at politisk gjennomslag forutsetter tidlig innsats, gode relasjoner, et tydelig faktagrunnlag og bred regional oppslutning. Arbeidsformen skal benyttes videre i andre viktige saker, blant annet innen samferdsel, energi og regional utvikling.

Rådet ga positive tilbakemeldinger på arbeidet og tok orienteringen til etterretning.

Sak 29/26 – Eventuelt

Terje Halleland, næringspolitisk leder i Næringsforeningen Haugalandet og styreleder i Lufthavndrift AS, orienterte hovedsakelig om prosessen knyttet til et mulig kjøp av Haugesund lufthavn.

Arbeidet med å reforhandle dagens avtale har ikke ført fram, og hovedsporet er derfor å få et vedtak i Stortinget som åpner for at flyplassen kan kjøpes. Halleland understreket at et slikt vedtak bare vil gi adgang til å starte forhandlinger. Pris, finansiering, gjeld, eierskapsmodell og vilkår for framtidig drift må avklares i en senere prosess.

Det er signalisert politisk støtte fra flere partier, men det kan bli knyttet vilkår til et eventuelt kjøp. Dette gjelder blant annet fortsatt bruk til luftfartsformål, begrensninger på videresalg og krav om offentlig eierskap. Det ble også vist til at slike vilkår må vurderes opp mot regelverket for offentlig støtte.

Lufthavndrift AS er i dialog med Avinor om en mulig overgangsløsning. En aktuell modell kan være at Avinor overtar eller ivaretar driften i en periode mens ny eierskapsmodell og et mulig kjøp blir avklart. Dette kan bidra til å sikre kontinuitet i driften og unngå at de reisende merker endringene. Samtidig må det finnes en løsning for selskapets gjeld og likviditet.

Halleland understreket at dagens driftsvilkår ikke gir et bærekraftig økonomisk grunnlag. Et eventuelt kjøp må derfor bygge på en realistisk pris og en modell som gjør videre drift forsvarlig. Private eiere har signalisert interesse for å delta videre, men offentlig eierskap vil også være viktig for legitimitet og regional kontroll.

Bakgrunnen for arbeidet er en reell bekymring for flyplassens framtid. Det ble pekt på at endringer i samferdselsmønster, offentlige prioriteringer og framtidige vegforbindelser kan påvirke grunnlaget for drift. Rådet drøftet derfor behovet for en oppdatert mulighetsstudie som kan belyse flyplassens utviklings- og inntektpotensial.